EIROPAS
KOMISIJA

EIROPAS SAVIENĪBAS AUGSTĀ
PĀRSTĀVE ĀRLIETĀS UN
DROŠĪBAS POLITIKAS
JAUTĀJUMOS

Briselē, 11.12.2013.
JOIN(2013) 30 final

KOPĪGS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

ES visaptverošā pieeja ārējiem konfliktiem un krīzēm

KOPĪGS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

ES visaptverošā pieeja ārējiem konfliktiem un krīzēm

I. Visaptverošas pieejas pamatojums

Lisabonas līgumā ir izklāstīti Eiropas Savienības ārējās darbības principi, mērķi un uzdevumi. Līgumā ir aicinājums šo mērķu īstenošanā nodrošināt konsekvenci ES ārējās darbības dažādās jomās, kā arī šo jomu un citu ES rīcībpolitikas jomu savstarpēju konsekvenci. Pēc Līguma stāšanās spēkā un tajā paredzētās jaunās institucionālās sistēmas izveidošanas, tostarp nodibinot jaunu amatu - Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos, kas turklāt ir Komisijas priekšsēdētāja vietnieks, - kā arī Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD), ES ir iemantojusi lielāku potenciālu un plašāku vērienu konsekventākas, efektīvākas un stratēģiskākas ārējās darbības veidošanai, – – pilnā mērā izmantojot tās instrumentus un resursus.

Šāda visaptveroša pieeja pati par sevi nav jaunums. Pēdējos gados tā jau ir daudzos gadījumos sekmīgi piemērota kā ES darbības organizēšanas princips, piemēram, Āfrikas ragā, Sāhelā un Lielo ezeru reģionā. Tomēr visaptverošas pieejas pamatā esošās idejas un principi vēl ir sistemātiski jānostiprina kā ES ārējās darbības pamatprincipi visās jomās, jo īpaši attiecībā uz konfliktu novēršanu un krīžu pārvarēšanu.

Šajā kopīgajā paziņojumā ir uzskaitītas vairākas konkrētas darbības, kuras ES kopīgi īsteno, veidojot arvien visaptverošāku pieeju savās ārējo attiecību rīcībpolitikas jomās un ārējā darbībā. Konkrētāk, – Augstā pārstāve un Komisija šajā kopīgajā paziņojumā izklāsta savu vienoto izpratni par ES visaptverošo pieeju ārējiem konfliktiem un krīzēm un apņemas to pilnā mērā kopīgi piemērot ES ārpolitikā un ārējā darbībā. Šī vienotā izpratne aptver visus konfliktu vai cita veida ārēju krīžu cikla posmus no agrīnas brīdināšanas un sagatavotības, konfliktu novēršanas, reaģēšanas krīzes gadījumos un krīžu pārvarēšanas līdz agrīnai atjaunotnei, stabilizācijai un miera veidošanai, lai valstīm palīdzētu atgriezties uz ilgtspējīgas ilgtermiņa attīstības ceļa.

ES ir būtiskas intereses novērst konfliktus, krīzes un citus draudus drošībai ārpus tās robežām, tiem sagatavoties, uz tiem reaģēt, tos risināt un palīdzēt no tiem atgūties, – tas ir pastāvīgs

uzdevums un atbildība, kā jau atzīts gan Eiropas Drošības stratēģijā, gan ES iekšējās drošības stratēģijā. Tas ir ne tikai tādēļ, ka kaimiņu reģionos un citās pasaules daļās ES tiek plaši uzskatīta par miera un stabilitātes piemēru, bet arī tāpēc, ka tas atbilst ES interesēm pasaules mērogā. Lai reaģētu uz šiem izaicinājumiem, Savienības rīcībā ir plašs loks dažādu rīcībpolitikas jomu, līdzekļu un instrumentu – tie aptver diplomātijas, drošības, aizsardzības, finanšu, tirdzniecības, attīstības sadarbības un humānās palīdzības jomas. Savienība ir pasaulē lielākais tirdzniecības bloks un, kopīgi, pasaulē lielākais līdzekļu devējs oficiālajai attīstības palīdzībai (OAP) un humānajai palīdzībai.

Visaptveroša pieeja nozīmē ne tikai ES instrumentu un resursu saskaņotu izmantošanu, bet arī dalītu atbildību starp ES līmeņa dalībniekiem un dalībvalstīm. ES rīcībā ir unikāls tīkls, ko veido ES delegācijas 139 valstīs, EĀDD specializētās zināšanas diplomātijā, tostarp ES īpašie pārstāvji, un operatīva iesaistīšanās, ko īsteno kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) misijas un operācijas. Kopā ar Eiropas Komisiju un 28 dalībvalstīm saskaņotā un stratēģiskā veidā apvienojot visus šos elementus, ES var precīzāk noteikt un labāk aizsargāt savas pamatintereses un vērtības, sekmēt savu galveno politikas mērķu sasniegšanu un novērst krīzes vai palīdzēt atjaunot stabilitāti. Tādējādi ES palīdzēs uzlabot to cilvēku dzīvi, kurus apdraud konflikti, un novērst vai mazināt ārpus tās pastāvošās nedrošības un konfliktu radītās negatīvās sekas – – attiecībā uz ES, tās iedzīvotājiem un tās iekšējo drošību. ES savās ārējās attiecībās ir spēcīgāka, konsekventāka, atpazīstamāka un efektīvāka, kad visas ES iestādes un dalībvalstis sadarbojas, pamatojoties uz kopīgu stratēģisko analīzi un redzējumu. Tā izpaužas visaptverošā pieeja.

Tā kā turpina augt pasaules mēroga problēmu skaits un tās kļūst arvien sarežģītākas (klimata pārmaiņu un dabas resursu izsmelšanas ietekme, demogrāfiskais spiediens un migrācijas plūsmas, nelikumīga tirdzniecība, energoapgādes drošība, dabas katastrofas, kiberdrošība, jūras drošība, reģionālie konflikti, radikalizācija un terorisms, u. c.), un ekonomiskie un finanšu resursi joprojām ir ierobežoti, pašlaik vairāk nekā jebkad ir nepieciešama visaptveroša pieeja, optimāli izmantojot visus attiecīgos instrumentus, kas ir pieejami gan iekšējo, gan ārējo rīcībpolitikas jomu ietvaros.

Ilgtspējīgai attīstībai un nabadzības izskaušanai ir nepieciešams miers un drošība, un otrādi: nestabilas vai konfliktu skartas valstis joprojām ir vistālāk no Tūkstošgades attīstības mērķiem. Tāpēc saikne starp drošību un attīstību ir svarīgs pamatprincips ES visaptverošās

pieejas piemērošanā. Šīs pieejas pamatā ir arī citi nozīmīgi principi. Pirmkārt, mūsu reaģēšanas darbībai ir jābūt piemērotai konkrētajam kontekstam, un tās virzība jānosaka pēc reālās dzīves situāciju rakstura un loģikas: gatavi plāni vai standarta risinājumi nepastāv. Otrkārt, ES visaptverošā pieeja ir visu Briselē, dalībvalstīs un uz vietas trešās valstīs darbojošos ES dalībnieku kopīga un dalīta atbildība. Lai gūtu panākumus, nepieciešama kolektīva politiskā griba, pārredzamība, uzticēšanās un dalībvalstu proaktīva iesaistīšanās. Visbeidzot, šī pieeja ir balstīta uz ES iestāžu un dienestu, kā arī dalībvalstu attiecīgās kompetences un pievienotās vērtības ievērošanu, kā noteikts Līgumos:

- humāno palīdzību sniedz saskaņā ar tās īpašo darbības veidu (*modus operandi*), ievērojot humānisma, neitralitātes, objektivitātes un neatkarības principus un pamatojoties vienīgi uz skarto iedzīvotāju vajadzībām, saskaņā ar Eiropas konsensu par humāno palīdzību;
- attīstības palīdzības jomā ES un tās dalībvalstis rīkojas saskaņā ar attīstības politiku, kā noteikts 2005. gada Eiropas Konsensā attīstības jomā un 2012. gada Pārmaiņu programmā, kā arī Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Attīstības palīdzības komitejas (APK) pamatnostādnēs;
- ES dalībvalstis Politikas un drošības komitejā (PDK) īsteno politisko kontroli pār KDAP misijām un operācijām un nodrošina to stratēģisko vadību.

II. Turpmākie soļi attiecībā uz visaptverošu pieeju konfliktiem vai krīzes situācijām

ES ārējās politikas un darbības saskaņotību un efektivitāti konfliktu vai krīžu situācijās nostiprinās turpmāk minētie pasākumi.

1. Kopīgas analīzes izstrādāšana

Pamatā konsekventai politiskai stratēģijai par konfliktu novēršanu, sagatavotību un reaģēšanas darbību ir visu attiecīgo dalībnieku kopīga situācijas vai problēmas izpratne. Kopīgas analīzes ietvaros būtu jāizklāsta ES izpratne par iespējamā konflikta vai krīzes cēloņiem, jāapzina galvenās iesaistītās personas un grupas, jāsniedz pārskats par situācijas attīstību un jānovērtē ar darbību vai bezdarbību saistītie iespējamie riski. Bez tam jāapzina ES intereses un mērķi un mūsu iespējamā loma, sniedzot ieguldījumu miera, drošības, attīstības, cilvēktiesību un tiesiskuma nodrošināšanā, ņemot vērā ES rīcībā esošos resursus un veiktos pasākumus attiecīgajā valstī vai reģionā. Lai pilnveidotu kopīgu analīzi, būtu jāveicina turpmāk minētās darbības.

Darbības:

- uzlabot situācijas apzināšanās un analīzes kombinētās spējas, īpaši, labāk sasaistot specializētās struktūras dažādās ES iestādēs un dienestos, tostarp Eiropas Ārkārtas reaģēšanas centru un ES Situāciju centru (ES *SitRoom*). Sekmēt ES iestāžu piekļuvi informācijai un izlūkdatiem, tostarp no dalībvalstīm, nolūkā novērst krīzes un sagatavot, atvieglot un paātrināt reaģēšanu krīzes situācijās;
- stiprināt agrīnu, proaktīvu, pārredzamu un regulāru informācijas apmaiņu, koordināciju un sadarbību starp visiem atbildīgajiem ES galvenajā mītnē Briselē un citviet ārpus tās (tostarp ES delegācijām, KDAP misijām un operācijām, dalībvalstīm un ES īpašajiem pārstāvjiem, ES aģentūrām, pēc vajadzības);
- pilnveidot un sistemātiski īstenot konfliktu un krīžu analīzes kopīgu metodiku, ietverot gan galvenās mītnes sniegto, gan citviet ārpus tās gūto vērtējumu no attīstības, humānās palīdzības, politiskās, drošības un aizsardzības perspektīvas un visas attiecīgās pieejamās zināšanas un analīzi, tostarp no dalībvalstīm;
- pamatojoties uz šo analīzi, sistemātiski izstrādāt priekšlikumus un iespējamos risinājumus apspriešanai ar dalībvalstīm attiecīgajās Padomes struktūrās, tostarp Politikas un drošības komitejā. Ja ir paredzēta darbība KDAP ietvaros, tajā principā tiktu ievērota pieeja, kas

noteikta Politiskajā satvarā krīzes situācijām (*PFCA*), proti, formulējot problēmas būtību, izskaidrojot, kāpēc ES būtu jārīkojas (pamatojoties uz interesēm, vērtībām, mērķiem un uzdevumiem), un apzinot, kādi instrumenti varētu būt pieejami un vispiemērotākie darbībai.

2. Kopīga stratēģiska redzējuma noteikšana

Pamatojoties uz šādu kopīgu analīzi, ES vajadzētu visos iespējamos gadījumos dažādās iestādēs un dalībvalstīs kopīgi izstrādāt vienotu, kopīgu stratēģisko redzējumu par noteiktu konfliktu vai krīzes situāciju un par turpmāko ES darbību dažādās rīcībpolitikas jomās. Tādējādi būtu jānosaka ES darbības vispārējā vadība.

Darbības:

- ES stratēģiskais redzējums attiecībā uz noteiktu valsti vai reģionu visos iespējamos gadījumos būtu jāizklāsta visaptverošā ES stratēģijas dokumentā. Neseni piemēri ir Āfrikas raga stratēģiskās sistēmas dokuments, ES Stratēģija attiecībā uz drošību un attīstību Sāhelā un ierosinātie elementi ES Stratēģijai attiecībā uz Lielo ezeru reģionu;
- kopīgos sistēmas dokumentos pēc vajadzības būtu jāizvirza ES un dalībvalstu mērķi un prioritātes attiecībā uz konkrētām valstīm[1].

3. Koncentrēšanās uz novēršanu

Kad vien iespējams, ES jātiecas novērst konfliktus, pirms izveidojusies krīzes situācija vai sākta vardarbība – tā ir ES diplomātiskās darbības noturīga un augsta prioritāte. Ilgtermiņā novēršana ir daudz lētāka nekā jau radušos konfliktu risināšana. Novēršana palīdz uzturēt mieru, drošību un ilgtspējīgu attīstību. Tādējādi tiek glābtas dzīvības un mazinātas ciešanas, novērsts kaitējums mājokļiem, uzņēmumiem, infrastruktūrai un ekonomikai un atvieglota tādu saspīlējumu, strīdu un nosacījumu atrisināšana, kas veicina vardarbīgu radikalizāciju un terorismu. Šāda pieeja turklāt palīdz aizsargāt ES intereses un novērst negatīvu ietekmi uz ES drošību un labklājību.

[1] Augstās pārstāves un Komisijas kopīgs paziņojums. "Globālā Eiropa: Jauna pieeja ES ārējās darbības finansējumam" (COM (2011) 865 galīgā redakcija).

Darbības:

- agrīna brīdināšana / agrīna rīcība: izmantot jaunas un pastāvošās ES agrīnās brīdināšanas sistēmas[2], tostarp ES dalībvalstīs, lai apzinātu konfliktu un krīžu veidošanās risku, un izvēlēties iespējamus negatīvo ietekmi mazinošus pasākumus;
- veikt darbu visās ES iestādēs un dalībvalstīs, lai, pamatojoties uz konfliktu un krīžu riska analīzi un izmantojot iepriekšējos konfliktos un krīzēs gūtās atziņas, izstrādātu konkrētus konfliktu novēršanas pasākumus.

4. ES dažādo priekšrocību un spēju mobilizēšana

Atbilstoši vienotam redzējumam un vienotiem mērķiem efektīvos un visaptverošos ES politikas risinājumos attiecībā uz konfliktiem un krīzes situācijām būtu jāizmanto ES iestāžu un dalībvalstu dažādās priekšrocības, spējas, kompetences un attiecības.

Darbības:

- sistemātiskāk izmantot Krīžu platformas mehānismu, kuru vada EĀDD un kurā piedalās Komisijas dienesti, lai veicinātu koordināciju, veiktu informācijas apmaiņu un pēc vajadzības sekmētu pieejamo ES instrumentu apzināšanu un gudru izmantošanas secības noteikšanu. Šie mehānismi ir apliecinājušo savu vērtību Arābu pavasara laikā un saistībā ar ES reaģēšanas darbību Āfrikas ragā;
- nodrošināt, ka visi attiecīgie ES dalībnieki tiek informēti par konfliktu un krīzes situāciju analīzi un tajā iesaistīti – jo visaptverošas iesaistīšanās un darbības pamatā ir kopīgs sagatavošanās darbs. Šādas analīzes un sagatavošanās darba veikšanai EĀDD regulāri informē un sasauc citus dienestus;
- turpmāk stiprināt operatīvo sadarbību starp ES dažādajām ārkārtas reaģēšanas funkcijām, izmantojot to savstarpēji papildinošo specializāciju. Šajā nolūkā tiek izstrādāts saprašanās memorands starp EĀDD un Komisijas dienestiem;
- pilnībā izmantot ES delegācijas, lai vietējā līmenī nodrošinātu ES un dalībvalstu veikto pasākumu saskaņotību;

[2] Ieskaitot arī EĀDD Konfliktu agrās brīdināšanas sistēmu (pašlaik tiek izmēģināta).

- stiprināt ES delegāciju spēju sniegt ieguldījumu konfliktu riska analīzē. Apzināt atbilstīgus instrumentus un reaģēt uz konfliktiem un krīzēm, pagaidu kārtībā ātri papildinot attiecīgo personālu ar papildu darbiniekiem un citiem ekspertiem, ja iespējams, piesaistot esošos ES resursus no galvenās mītnes Briselē vai no reģiona un dalībvalstu resursus;
- izstrādāt procedūras kopīgu (EĀDD, Komisijas dienestu, dalībvalstu) izbraukuma misiju ātrai nosūtīšanai pēc vajadzības konfliktu vai krīzes situācijās un izveidot šādas spējas[3].

5. Ilgtermiņa saistību uzņemšanās

> *"Tām 20 valstīm, kurās reformas noritēja visātrāk, bija nepieciešami vidēji 17 gadi, lai mazinātu militāro ietekmi politikā, un 41 gads, lai veiktu reformas tiesiskuma jomā līdz attīstībai nepieciešamajam minimālajam līmenim."*
>
> Pasaules attīstības ziņojums, Pasaules Banka, 2011. gads.

Ilgtermiņa iesaistei miera un valsts veidošanā un ilgtspējīgas attīstības jomā ir būtiska nozīme, risinot konfliktu cēloņus un veidojot sabiedrības, kam raksturīgs miers un noturīgums. ES reaģēšanas darbības centrā no paša sākuma jābūt vispārējam mērķim nodrošināt ilgtspējīgu mieru un attīstību, – un ES jābūt arī ilgtermiņa redzējumam par savu īstermiņa iesaisti un darbībām.

Piemēram, KDAP krīžu pārvarēšanas instrumenti un Stabilitātes instrumenta (*IfS*) pasākumi reaģēšanai krīzes situācijās galvenokārt ir vērsti uz īstermiņa mērķiem, bet attīstības instrumenti pēc būtības ir vērsti uz ilgtermiņa mērķiem. Lai gan mērķi un lēmumu pieņemšanas procedūras atšķiras, vajadzētu nodrošināt dabisku sinerģiju un savstarpēju papildināmību, veidojot agrīnu, iekļaujošu un intensīvu dialogu starp attiecīgajiem dalībniekiem nolūkā panākt lielāku ietekmi un sasniegt labākus rezultātus. ES var savu pilnvaru ietvaros un lēmumu pieņemšanas procesos saskaņoti izmantot dažādus līdzekļus un instrumentus, lai sasniegtu kopīgos mērķus.

[3] Šādas darbības finansē attiecīgo dienestu/ģenerāldirektorātu esošo administratīvo un darbības resursu ietvaros un, ņemot vērā iesaistīto ārējās darbības instrumentu darbības jomu un mērķus.

Darbības:

- izveidot ilgtermiņa un īstermiņa mērķu koordinācijas sistēmas, risinot dialogu starp ES dalībniekiem, tostarp vietējā līmenī;
- stiprināt mehānismus Eiropas spēju un specializēto zināšanu apvienošanai un kopīgai izmantošanai (piemēram, pieejamo ekspertu kopas KDAP misijām);
- koordinēt un, kad iespējams, kombinēt visu ES līdzekļu un instrumentu (piemēram, politiskais dialogs, konfliktu novēršana, samierināšana, plānošana attīstības palīdzības jomā un kopīga plānošana, KDAP misijas un operācijas, konfliktu novēršana un stabilizācija Stabilitātes instrumenta ietvaros, atbalsts atbruņošanai, demobilizācijai un reintegrācijai un atbalsts tiesiskuma un drošības sektora reformu procesiem, utt.) izmantojumu pilnā mērā, lai izstrādātu elastīgu un efektīvu reaģēšanas darbību stabilizācijas posma laikā, pēc tā un laikā, kad pastāv konflikta veidošanās risks. Plānojot atbalstu nestabilām un konfliktu skartām valstīm, plānošanā jau no paša sākuma būtu jāiekļauj konfliktu analīze, kā arī jāparedz vajadzīgā elastība attiecībā uz pārplānošanu, lai nepieciešamības gadījumā būtu iespējams reaģēt uz jauniem apstākļiem šajās valstīs;
- izvērtēt gūto pieredzi, tostarp ES iestādēs, darbā ar dalībvalstīm un ārējiem dalībniekiem, un to atspoguļot visaptverošās pieejas ciklā, sākot no agrīnās brīdināšanas un ietverot arī novēršanas pasākumus, apmācību un mācības.

6. Rīcībpolitikas jomu un iekšējās un ārējās darbības sasaistīšana

ES iekšējās rīcībpolitikas jomas un darbības var radīt nozīmīgu ārēju ietekmi uz konfliktiem un krīzes situācijām. Arī ārējā darbība un ārpolitika var ietekmēt ES iekšējās norises. Piemēram, ES jūras transporta politika Sarkanajā jūrā un Indijas okeānā ir nesaraujami saistīta ar situāciju Somālijā un Āfrikas raga reģionā. Līdzīgu ietekmi citos gadījumos var radīt, piemēram, zvejas vai enerģētikas politika. Un otrādi, ārpus Eiropas robežām pastāvoša organizēta noziedzība, terorisms vai masu migrācija, kas saistīta ar vardarbīgu konfliktu, var tieši ietekmēt ES, tās dalībvalstu un ES iedzīvotāju drošību, stabilitāti un intereses.

Teroristu organizācijas centīsies izmantot situāciju pēckonflikta vai nestabilās valstīs. Jo īpaši, teritorijās ar sliktu pārvaldību var pastāvēt labvēlīga vide teroristu vervēšanai. Piemēram, *Al-Shabaab* grupējums –, kas oficiāli tiek saistīts ar *Al Qaeda*, – ir destabilizējis Somāliju un licis lielus šķēršļus reģiona attīstībai. Teroristu organizācijas ar savu darbību var terorisma draudus tieši pārnest atpakaļ uz ES.

Ciešai sadarbībai, īpaši starp Augsto pārstāvi un Komisiju, ir būtiska nozīme arī dažādajos pasaules mēroga jautājumos, attiecībā uz kuriem ES iekšējo rīcībpolitikas jomu ārējie aspekti iegūst arvien lielāku ārpolitikas un drošības politikas dimensiju. Tas ietver tādas jomas kā enerģijas drošība, vides aizsardzība un klimata pārmaiņas, migrācijas jautājumi, terorisma apkarošana, cīņa pret vardarbīgu ekstrēmismu, cīņa pret organizēto noziedzību un pasaules mēroga ekonomikas pārvaldība.

"Klimata pārmaiņas ir būtisks pasaules mēroga pārbaudījums – ja tam nepievērsīsies steidzamā kārtā, tas apdraudēs ne tikai vidi, bet arī pasaules ekonomisko labklājību, attīstību un – plašākā nozīmē – stabilitāti un drošību. Ļoti svarīga ir pāreja uz drošu un ilgtspējīgu ekonomiku un sabiedrību ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni, kā arī pret klimata pārmaiņām noturīgas un resursu ziņā efektīvas izaugsmes modeļiem visā pasaulē. Lai pievērstos tādiem klimata pārmaiņu radītiem un riskus palielinošiem apdraudējumiem, tostarp iespējamiem konfliktiem un nestabilitātei, kuri saistīti ar drošu pieeju pārtikai, ūdens resursiem un energoresursiem, ir vajadzīga efektīva ārpolitiska rīcība gan pasaules, gan ES mērogā, kā tas atzīts Eiropas Drošības stratēģijā."

Padomes secinājumi par diplomātiju klimata jomā, 2013. gada jūnijs.

Visbeidzot, kā apliecinājušas nesen gūtās sekmes ES veicinātajā dialogā starp Belgradu un Prištinu, ES pievilcībai, ko rada perspektīva pievienoties Eiropas Savienībai, kombinācijā ar intensīvu diplomātisko darbību joprojām ir svarīga loma konfliktu novēršanā un ilgtermiņa stabilizācijā.

Darbības:

- Augstajai pārstāvei / Komisijas priekšsēdētāja vietniecei ciešā sadarbībā ar Eiropas Komisijas priekšsēdētāju jānodrošina stratēģiska un operatīva līmeņa saskaņotība ārējo attiecību politikā un stratēģijā, tostarp attiecībā uz iekšējo rīcībpolitikas jomu ārējo ietekmi;
- labāk izmantot ES rīcībā esošos diplomātiskos un ārējo attiecību līdzekļus un aizstāvēt savas intereses saistībā ar iekšējām rīcībpolitikas jomām un pasaules mēroga jautājumiem;
- apzināt rīcībpolitikas jomas un instrumentus, kam ir gan iekšēja, gan ārēja dimensija, veicināt to izpratni un izcelt to potenciālu abos virzienos;
- iekšējās rīcībpolitikas jomas būtu jāiekļauj krīžu analīzes sistēmā, stratēģiskā redzējuma izstrādē un politikas dokumentos par ārējo darbību, kad tas ir iespējams un atbilstīgs.

7. ES delegāciju labāka izmantošana

ES delegācijas un jo īpaši delegāciju vadītāji ir ES koordinācijas punkti trešās valstīs un – šajā līmenī - ieņem galveno lomu, veidojot un koordinējot ES dialogu un darbības un sniedzot un koordinējot ES atbalstu.

Darbības:

- pilnā mērā izmantot delegācijas vadītāju lomu, lai panāktu saskaņotību starp ES un attiecīgajā valstī uz vietas pārstāvētajām dalībvalstīm visās attiecīgajās darbībās (politiskais dialogs, attīstības sadarbība un kopīga plānošana, ieguldījums ar drošību saistītās stratēģijās, vietējā līmeņa sadarbība ar KDAP misijām un operācijām, attiecīgā gadījumā konsulārā aizsardzība utt.);
- delegāciju vadītājiem jākoordinē kopīgu ziņojumu sniegšana, attiecīgos gadījumos uzlabojot sadarbību ar ES dalībvalstīm uz vietas konkrētajā trešā valstī un daloties ar informāciju un analīzi, jo īpaši konfliktu vai krīzes situāciju visos posmos;
- nodrošināt atbilstīgi plašu specializēto zināšanu pieejamību delegācijās, tostarp par drošības jautājumiem;
- atbilstīgos gadījumos darīt iespējamu ES dalībnieku kopīgu izvietojumu ES delegāciju telpās, lai veidotu operatīva līmeņa sinerģiju.

Kopīgā plānošana jau ir sākta vai to paredzēts turpmākajos gados sākt vairāk nekā 40 valstīs. Ar šo iniciatīvu ES un tās dalībvalstis tiecas palielināt savu ietekmi partnervalstīs un padarīt efektīvāku savu attīstības sadarbību. Vienlaikus tiks iesniegta apvienota atbalsta pakete, kas ievērojami palielina ES kā līdzekļu devējas ietekmi un politisko nozīmi. Kopīga plānošana tiek veikta konkrētajā valstī, un to vada ES delegācijas un dalībvalstu vēstniecības.

8. Darbs partnerībā

Risinot sarežģītas pasaules mēroga problēmas, ES ir jāiesaista citas starptautiskas un reģionālas struktūras un ar tām jāsadarbojas. ES loma - lielākā vai mazākā mērā – ir saistīta ar citu struktūru (piemēram, vairākumā krīzes situāciju - ANO, Kosovā un Afganistānā - NATO, makrofinansiālos jautājumos - Starptautiskā Valūtas fonda un Pasaules Bankas, u. c.) darbību (vai bezdarbību), resursiem un specializētajām zināšanām.

"[J]āturpina stiprināt savstarpēji pastiprinošas, lietderīgas un ilgtspējīgas attiecības ar [..] ANO, EDSO, NATO, Pasaules Banku, Āfrikas Savienību un citiem starptautiskiem dalībniekiem [..], lai Eiropas Savienība varētu veiksmīgi darboties ilgtermiņa strukturālu konfliktu novēršanas jomā."

Padomes secinājumi par konfliktu novēršanu, 2011. gada jūnijs.

Darbības:

- izstrādājot ES nostāju un reaģēšanas darbības, sadarboties ar citiem starptautiskajiem dalībniekiem - Apvienoto Nāciju Organizāciju, starptautiskajām un reģionālajām organizācijām, stratēģiskajiem partneriem, starptautiskajām finanšu iestādēm - un pilnībā ņemt vērā to lomu;
- ciešāk sadarboties ar galvenajām starptautiskajām NVO, pilsonisko sabiedrību, ideju laboratorijām, akadēmiskajām aprindām un valsts un privātā sektora pārstāvjiem.

III. Secinājums

ES pēdējos gados ir spērusi nozīmīgus soļus virzībā uz saskaņotāku ārējo attiecību politiku un ārējo darbību, tostarp reaģējot uz konfliktiem un krīzes situācijām. Ir gūti ievērojami panākumi, ES izstrādājot kopīgas rīcībpolitikas un stratēģijas un reaģēšanas darbības, kurās iesaistīta visa Savienība. Taču darbs nav pabeigts. Nu ES ir jāveic turpmāki uzlabojumi un konsekventāk jāpiemēro visaptverošā pieeja, kas ir ES ārpolitikas un ārējās darbības vadošais princips.

Visaptverošās pieejas pamatā, kā izklāstīts iepriekš, ir kopīgi centieni, un par tās sekmēm kopīgu atbildību uzņemas ES iestādes, kā arī dalībvalstis, kuru rīcībpolitika, darbības un atbalsts veido būtisku ieguldījumu saskaņotākās un efektīvākās ES reaģēšanas darbībās.

Turpmākajos mēnešos un gados Augstā pārstāve un Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm īstenos šos priekšlikumus un šo pieeju un tādējādi izlēmīgi veidos sekmīgāku, ietekmīgāku un ātrāku ES ārējo darbību. Augstā pārstāve un Komisija aicina ES dalībvalstis pilnā mērā atbalstīt šo pieeju un iesaistīties ar mērķi nodrošināt šā redzējuma un šo mērķu pilnīgu īstenošanu.